

دوره هایی از فعالیت های غیر طبیعی حس حرکتی، خودکار یا روانی است که از تخلیه ناگهانی و بیش از حد بار الکتریکی سلول های عصبی مغز ناشی می شود.

نوع فعالیت تشنجی با نواحی درگیر مغز ارتباط مستقیم دارد. تشنج می تواند در هنگام تب بالا، افت قند خون، ترک مواد مخدر بروز کند.

تشنج به دو نوع موضعی و عمومی تقسیم می شود:

تشنج موضعی فقط قسمت خاص و محدودی از بدن را درگیر می کند.

در تشنج عمومی کل بدن درگیر می شود. گاهی نیز تشنج ابتدا موضعی است سپس دامنه آن گسترش می یابد.

وضعیت بیمار در خلال بروز تشنج:

حملات تشنج انواع مختلفی دارد. در حملات ساده منطقه ای ممکن است یک انگشت یا یکی از دست ها دچار لرزش شود یا دهان به نحو غیر قابل کنترل پرش پیدا کند. یا اینکه بیمار طعم ها، بوها یا تصاویر یا اصوات نامعمول و

ناخوشایندی را تجربه کند ولی هوشیاری بیمار از بین نمی رود.

در حملات منطقه ای مرکب، فرد یا بی حرکت باقی می ماند یا به طور خودکار حرکاتی انجام می دهد که در حال تناسبی با زمان و مکان ندارد و یا دچار هیجانان بیش از حد، ترس، عصبانیت می گردد.

در حملات عمومی کل بدن دچار سفتی شدید شده و با تکان ها و پرش های عضلانی به طور متناوب از حالت شل به حالت انقباض در می آید. در این حالت اغلب زبان جویده می شود. بیمار دچار بی اختیاری ادرار و مدفوع می شود. پس از 1-2 دقیقه حرکات تشنجی فروکش می کند و بیمار آرام و بدن وی شل می شود و به کمای عمیق فرو می رود.

وضعیت بیمار بعد از تشنج

اغلب بیماران بعد از به هوش آمدن دچار گیجی شده و به سختی بیدار می شوند و ممکن است ساعت ها در خواب باشند، سردرد شدید و درد و زخم عضلانی نیز بر جای می ماند.

مراقبت از بیمار حین تشنج:

- مهمترین نکته حفظ خونسردی می باشد.

- اطراف بیمار را خلوت کنید، بیمار را در محیط امن قرار دهید و عینک و لباس های تنگ او را خارج کنید.
- پد یا تکه پارچه نرم در داخل دهان بین دندان ها قرار دهید. هرگز سعی کنید تا فک بیمار را که به هم فشرده شده است، باز کنید.
- هیچ کوششی جهت مهار یا محدود کردن حرکات بیمار در حین تشنج انجام ندهید.
- در هنگام بروز حملات، بیمار باید در حالت خوابیده به پهلو قرار گیرد تا تخلیه ترشحات حلق به راحتی صورت گیرد.

مراقبت از بیمار بعد از تشنج:

- بیمار را نسبت به محیط آشنا کنید.
- بیمار را به خونسردی و آرامش دعوت کنید.
- بیمار را به نزدیک ترین مرکز درمانی برسانید.

نکات قابل توجه:

- ✓ رعایت برنامه منظم خواب، فعالیت و ورزش: از فعالیت های سنگین یا ورزش های سنگین و ورزش هایی که در هنگام بروز حملات منجر به مرگ می شود، اجتناب کنید. (شنا- کوهنوردی- غواصی و ...)
- ✓ از انجام فعالیت در محیط گرم دوری کنید.

بیمارستان فاطمه الزهرا (س) مهریز

کد سند : PA/HC/39

تشنج

واحد آموزش به بیمار
فاطمه زارع بیدکی

دارو درمانی

- در صورت تجویز فنی توئین: دارو همراه غذا یا بعد از غذا میل شود. این دارو رنگ ادرار را به رنگ صورتی یا قرمز مایل به قهوه ای ممکن است تغییر دهد که یک علامت طبیعی است. در صورت بروز علائمی مانند راش شبیه سرخک جلدی دارو قطع و به پزشک مراجعه شود.
 - در صورت تجویز فنوباربیتال: توصیه می شود که از انجام کارهایی که نیاز به هوشیاری کامل دارد اجتناب شود. در صورت بروز علائمی مانند تب، گلو درد، دهان درد، خون مردگی یا خونریزی، یرقان به پزشک مراجعه نمایید.
 - در صورت تجویز کاربامازپین: این دارو همراه غذا یا بعد از غذا میل شود. از انجام کارهایی که نیاز به هوشیاری کامل دارد، خودداری شود. از قرار گرفتن در برابر نور اجتناب شود و در برابر آفتاب از کرم ضد آفتاب و عینک استفاده شود.
 - در صورت تجویز والپرات سدیم: از انجام کارهایی که نیاز به هوشیاری کامل دارد خودداری شود و قبل از انجام هر نوع عمل جراحی (جراحی دندان) پزشک خود را از مصرف والپرات مطلع سازید.
- « از قطع خودسرانه داروها اجتناب شود.»
- در صورت داشتن هرگونه سوال غیر از روزهای تعطیل 9-7 صبح با داخلی 2235 واحد مراقبت در منزل تماس فرمایید.

- ✓ به منظور اجتناب از غرق شدن در آب از دوش به جای وان جهت استحمام استفاده نمایید.
- ✓ رانندگی به تنهایی توصیه نمی شود.
- ✓ تماشای نورهای فلاش دار توصیه نمی شود.

نکات تغذیه ای:

- ✓ وعده های غذایی منظم داشته باشید و در بین وعده های غذایی از لقمه های غذایی استفاده کنید.
- ✓ مصرف غذاهای غنی از ویتامین D (فراورده های شیر) را افزایش دهید.
- ✓ از سبزیجات تازه بویژه برگ سبز، میوه های تازه، حبوبات، جگر در رژیم غذایی استفاده کنید.
- ✓ غذا را در وعده های زیاد و با حجم کم مصرف کنید.

